

Molder

SCHAAKKLUB

KLUBBLAD 48

HELPMAN

opgericht 19 oktober 1939

seer. Bleekveld 59

nov. 1983

clubgenoten,

in dit nummer o.a.: ratings, ledenlijst, wedstrijdverslagen, wedstrijd-programma, partij, aanmaning van penningmeester, wedstrijdschema's, eindspel, persoonlijke scores, data, en jeugdschaak. Diverse personen verleenden dan ook hun medewerking aan dit schoons: Henk van Dijk, Karel v.d.Laan, Gerard Kamps, Feiko Iwema, etc. Speciale vermelding verdient Jet v. Everdingen, die het betere typwerk verrichtte. Geprobeerd wordt om in december nóg een (kort) clubblad te maken.

PARTIJSTELLING/PROBLEEM.

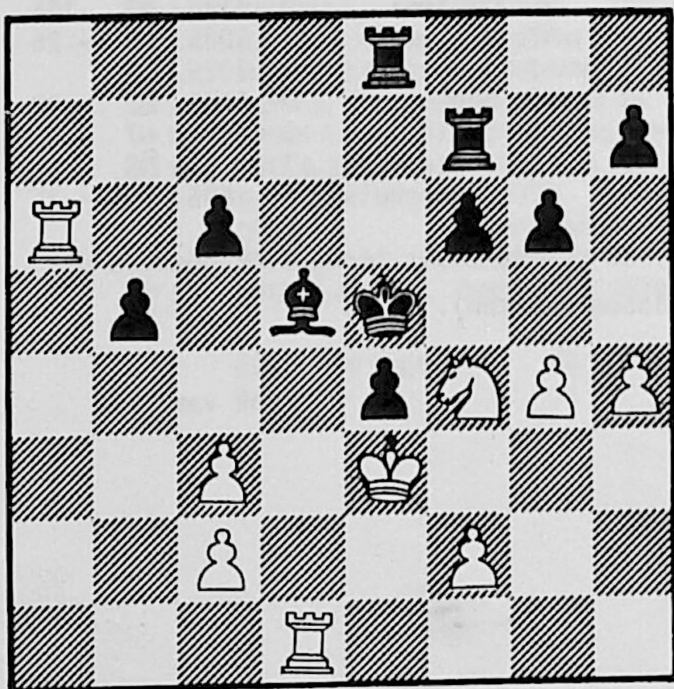
De oplossing van het vorige probleem (no.46) was: 1.De2! (dreigt 2.De6+ Pxe6 3.Lc6 M) 1...Pe4 2.Dd3+ cxd3 3.Lb3M of 1...Le3 2.c6+

Lc5 3. De5M of 1...De3 2.Dxd2+ Dxd2

3.c6M . Dhr. Bloemsma vond deze zg.

uh „doppelwendige Holzhausenverstellung“.

Het nieuwe probleem: hoe wint wit in 3 zetten ? Oplossingen tot 5 dec. bij de redactie.

DE KLUB - RATINGLIJST 1983

Naast het grote aantal tradities dat onze vereniging al rijk is, (zoals winnen van Leek) begint zich weer een nieuwe af te tekenen! Onze ratinglijst wordt altijd aangevoerd door iemand anders dan de klubkampioen. Een soort spreiding van macht en aanzien. Overtroefde vorig jaar Carel Faber op die manier klubkampioen Auke Burgsma, deze keer manifesteert laatstgenoemde zich ten koste van de nieuwe klubkampioen Henk Bruin.

Op onderstaande ratinglijst vallen vooral op de grote stijgingen van Poelsma, Wouters en de Boer, die na één slecht jaar naar hun oude peil terugkwamen, en van Dijkstra, de Vries en Slauerhoff. In omgekeerde richting gingen Albers, Schenkel en Tillema na één goed jaar terug naar vroegere posities. Struktureel lijkt de val van Gerard Kamps' rating. Hij moet er eerst weer zin in krijgen!

1. Burgsma	0	1930	39	+ 60	27. Becker	0	1490	16	- 45
2. Bruin	2	1895	49	+ 15	28. de Boer	3	1485	22	+200.
3. van Dijk	0	1855	38	+ 65	29. Boelens	1	1445	6	
4. C.Faber	0	1850	34	- 40	30. de Vries	3	1415	17	+180
5. Poelsma	3	1750	36	+195	31. Kremer	0	1415	2	=
6. R.Bakker	0	1730	31	+ 65	32. Greven	0	1410	7	+ 10
7. van Zuylen	1	1700	25		33. G.Faber	0	1365	19	- 55
8. Scheffer	0	1695	20	- 55	34. Slauerhoff	3	1340	7	+205
9. Iwema	0	1680	30	+ 15	35. Mannoury	0	1315	35	- 45
10. van der Laan	0	1675	29	+ 15	36. Hamilton	0	1315	30	+ 15
11. Mulder	2	1660	45	+ 85	37. v. Grijfland	0	1315	18	+ 20
12. Thijsse	0	1635	24	- 35	38. Albers	3	1305	27	-150
13. Molenhuis	0	1630	15	+ 70	39. Folkers	1	1275	15	
14. Kamps	3	1625	14	-195	40. Luiken	0	1250	5	- 5
15. Scheltinga	2	1620	44	+ 40	41. Schoon	1	1245	7	
16. de Windt	1	1610	5		42. Schenkel	3	1240	19	-170
17. Karayalcin	0	1605	25	- 15	43. Helling	0	1225	34	+ 10
18. Dijkstra	3	1595	38	+130	44. Schriever	1	1185	7	
19. Boskma	0	1595	33	- 25	45. van Dellen	0	1175	3	- 5
20. van Leeuwen	0	1580	21	- 45	46. Tillema	3	1140	13	-165
21. Diepeveen	0	1575	34	+ 25	47. Mollema	0	1035	8	- 25
22. Uchtman	0	1570	27	- 45	48. Kampman	1	1025	10	
23. Casparie	0	1565	30	+ 30	49. Bloemsma	0	1005	32	- 30
24. Prummel	0	1560	14	- 25	50. Y.Pinto	1	985	7	
25. ter Horst	0	1490	28	- 30	51. Scheepvaart	1	725	8	
26. Wouters	3	1490	25	+125	52. Scherphuis	0	695	29	- 15

Gastlid W. Bakker heeft 0 1710 29 - 65, zoals terug te vinden op de lijst van Baflo (tegenwoordig Winsum geheten).

Henk van Dijk

LEDENLIJST SCHAAKKLUB HELPMAN PER 14 NOV. 1983

1 E	ALBERS P.	BERKELSTRAAT 15	9725 GT	GRONINGEN	050-253281	05-05-1906
2 S	BAKKER R.	BOELEMAHEERD 154	9736 HK	GRONINGEN	050-419199	25-01-1959
3 S	BECKER H.J.	KORENBLOEMWEG 4	9753 HB	HAREN	050-349303	01-01-1947
4 S	BLOENSMAN W.	SPIEGHELSTRAAT 81	9721 JT	GRONINGEN	050-264174	12-12-1915
5 S	BOELEN H.	GOEMAN BORGESIOUSLAAN 225	9722 VB	GRONINGEN	050-257437	14-12-1957
6 S	BOER I.J.DE	MULTATULISTRAAT 116	9721 NM	GRONINGEN	050-258316	30-08-1925
7 S	BOSKMA L.	DR.BOSSTRAAT 9	9722 HM	GRONINGEN	050-250908	05-02-1957
8 J	BRUIN H.	PETRUS CAMPERINGEL 241	9713 AP	GRONINGEN	050-136277	12-11-1966
9 S	BURGSMAN A.	BANKASTRAAT 46	9715 CG	GRONINGEN	050-731954	01-03-1961
10 S	CASPARIE F.B.R.	VAN KETWICH VERSCHUURLAAN 22	9721 SM	GRONINGEN	050-251855	01-09-1914
11 S	DIEPEVEEN M.	TROELSTRALAAN 40 B	9722 JL	GRONINGEN	050-263173	14-09-1912
12 S	DIJK H.VAN	MOLENSLAAN 25	9722 NL	GRONINGEN	050-250132	07-12-1944
13 J	DIJKSTRA H.	WALDECK PYRMONTSTRAAT 8	9722 GM	GRONINGEN	050-254629	20-06-1965
14 S	FABER C.F.	VAN HOUTENLAAN 212	9722 GZ	GRONINGEN	050-251903	03-01-1962
15 S	FABER G.F.	VAN HOUTENLAAN 212	9722 GZ	GRONINGEN	050-251903	07-11-1920
16 J	FOLKERS J.	DE SAVORNIN LOHMANLAAN 1	9722 HA	GRONINGEN	050-259589	16-03-1967
17 S	BREVEN D.	ANMASTRAAT 2-2	9724 LG	GRONINGEN	050-129446	02-09-1955
18 S	GRIJFLAND A.J.VAN	VAN KETWICH VERSCHUURLAAN 36	9721 SP	GRONINGEN	050-260727	31-05-1910
19 A	GROENENDAL J.	HELPERKERKSTRAAT 38 A	9722 EV	GRONINGEN	050-261874	02-09-1971
20 S	HELLING C.	ORCHIDEESTRAAT 50	9731 GB	GRONINGEN	050-415881	16-02-1916
21 J	HOFKAMP E.	KAMERLINGH ONNESSTRAAT 158	9727 HR	GRONINGEN	050-253128	26-03-1967
22 A	HOLS J.F.M.	ABR.KUYPERLAAN 70	9722 PG	GRONINGEN	050-253421	03-04-1969
23 S	HORST B.TER	DAMSPORT 31	9728 PP	GRONINGEN	050-267743	10-10-1956
24 S	IMENA F.	KOCHSTRAAT 128	9728 KH	GRONINGEN	050-261154	05-05-1956
25 S	KAMPMAN H.	GOEMAN BORGESIOUSLAAN 239	9722 VB	GRONINGEN	050-257437	01-05-1959
26 S	KAMPS G.	HANWEG 130	9617 AV	HARKSTEDE	05981-366	27-08-1956
27 S	KARAYALCIN C.	DRIEHOVENSTRAAT 48	9725 BL	GRONINGEN	050-256229	22-10-1960
28 S	LAAN K.VAN DER	ABR.KUYPERLAAN 62	9722 PG	GRONINGEN	050-251512	08-04-1930
29 A	LAMME D.	VERL.HEREWEG 118	9722 AJ	GRONINGEN	050-251115	13-07-1968
30 S	MANMOURY J.	VAN KETWICH VERSCHUURLAAN 72	9721 ST	GRONINGEN	050-268221	26-08-1909
31 S	MOLLEMA A.	ALMASTRAAT 37	9716 CM	GRONINGEN	-	23-05-1939
32 S	MULDER P.	VOORN. RKZ. A 126 POSTB.6121	9702 MC	GRONINGEN	050-267668	01-01-1963
33 A	PINTO Y.	VESTDIJKLAAN 374	9721 VZ	GRONINGEN	050-252422	11-04-1975
34 S	POELSMA J.	WINSCHOTERDIEP 1	9724 GH	GRONINGEN	-	15-02-1958
35 S	PRUMMEL J.R.C.	BLEEKVELD 59	9711 IV	GRONINGEN	050-143333	21-07-1955
36 S	SCHEEPVAART A.	DONDERSLAAN 158	9728 KX	GRONINGEN	050-255647	21-11-1943
37 S	SCHEFFER J.C.	SCHUBERTLAAN 40	9722 LC	GRONINGEN	050-251408	25-05-1909
38 S	SCHELTINGA A.	HEREWEG 61	9725 AB	GRONINGEN	050-255193	17-04-1963
39 S	SCHERPHUIS A.	SCHAEPMANLAAN 8	9722 MT	GRONINGEN	050-252794	03-04-1908
40 S	SCHRIEVER R.	PARKWEG 24	9725 EH	GRONINGEN	050-263137	13-04-1930
41 S	SLAUERHOFF T.W.	VERWEYSTRAAT 29	9721 LV	GRONINGEN	050-268477	12-08-1960
42 S	THIJSSSE E.G.C.	TUINBOUWSTRAAT 34 A	9717 JJ	GRONINGEN	050-731804	04-04-1954
43 S	TULP H.J.	SCHARNER AE 23	9618 PB	WOUDBLOEM	05981-270	06-03-1952
44 S	UCHTMAN K.J.	KAMERLINGH ONNESSTRAAT 96	9727 HP	GRONINGEN	050-251367	23-02-1903
45 S	VRIES D. DE	BORDENIJKLAAN 108	9721 WP	GRONINGEN	050-265455	09-12-1944
46 S	WOUTERS B.	ZAGERIJ 14	9713 DD	GRONINGEN	050-134198	05-03-1956
47 J	ZERSCH P.	BEETHOVENLAAN 54	9722 KL	GRONINGEN	050-253164	27-02-1967
48 A	ZERSCH R.	BEETHOVENLAAN 54	9722 KL	GRONINGEN	050-253164	11-04-1971
49 S	ZUYLEN M.J.VAN	HERMAN COLLENIUSSTRAAT 27	9718 KS	GRONINGEN	050-134813	27-02-1956

van Ooyen

710109

WEDSTRIJDVERSLAGENHELPMAN - LEEK6 - 4

Schaakvereniging Leek leek op papier minder sterk dan in de praktijk bleek. Weliswaar was de stadse ploeg al snel door Poelsma, Mulder en Bakker op voorsprong gekomen, maar daarna ging het allengs minder. Nico van Zuylen had aanvankelijk wel een pion buitgemaakt, waarvoor zwart-speler ten Hoor geen compensatie scheen te hebben, doch deze ontwikkelde een gevaarlijke koningsaanval "uit het niets" en won nog vrij eenvoudig. Van Dijk was in een Pirc eveneens een pion vóór gekomen, maar meende dit kleinnoed terug te moeten geven omdat zijn stelling anders slecht werd. Hoe dan ook, onze onvolprezen voorzitter verloor nog enige pionnen en gaf er de brui aan.

Carel Faber speelde weer een spectaculaire partij, maar H. Alberts vond helaas het gaatje in zijn fraaie combinatie. Verder speelde Diepeveen een tamelijk onbegrijpelijke remise, terwijl Scheltinga op het laatste bord wat randpionnetjes snoepte en dus won. Thijsse brak na een zware en boeiende partij af en hield het toreneindspel ondanks pionachterstand remise. Toen Bruins aanval echter vastliep en hij met een pion tegen kwaliteit niet geheel schadeloos was gesteld, vreesde men voor het onderbreken van een lange traditie: winnen van Leek. Echter, Bruin veroverde een tweede pion, en een derde, gevolgd door een vierde, waarna K. Alberts zich (sportief overigens) verloren gaf. Vechtschaak van de bovenste plank!

Bruin	- K. Alberts	1 - 0	v. Zuylen	- ten Hoor	0 - 1
H. v. Dijk	- Doller	0 - 1	Diepeveen	- T. v. Dijk	½ - ½
C. Faber	- H. Alberts	0 - 1	Bakker	- T. v.d. Wal	1 - 0
Poelsma	- Bosma	1 - 0	Thijsse	- Doesburg	½ - ½
Mulder	- A. v.d. Wal	1 - 0	Scheltinga	- Salomons	1 - 0

HELPMAN III - UNITAS VI 3½ - 4½

Geen slechte start van het derde in de 2^e afdeling!

Casparie	- Verheul	1 - 0	Kampman	- Huisman	0 - 1
Greven	- Oud	0 - 1	de Vries	- de Wolf	0 - 1
Uchtman	- Fokkens	0 - 1	Albers	- Hoekzema	1 - 0
ter Horst	- Bonus	½ - ½	Mannoury	- Rusthoven	1 - 0

LEWENBORG - HELPMAN6½ - 2½ (vrl.)

Hendriks	-	Bruin	0 - 1	Brenninkmeyer	-	v. Zuylen	1 - 0
v. Dellen	-	C. Faber	1 - 0	Jannink	-	Bakker	1 - 0
v. Veen	-	v. Dijk	0 - 1	Slaman	-	Scheltinga	1 - 0
Klunder	-	Poelsma	afg. (0 - 1)	Wiersema	-	Iwema	½ - ½
Rubingh	-	Milder	1 - 0	Schut	-	Dijkstra	1 - 0

Vanaf bord 5 was het diepe ellende met de onzen: werkelijk niets wou lukken. Overigens zitten er op de middelste borden sterke jeugdspelers bij de Kajuitbewoners!

HELPMAN III - J.H. KRUIT II3 - 4 (vrl.)

Casparie	-	v. Steenhuis	afg. (1 - 0)	ter Horst	-	Hoogeveen	0 - 1
v. Grijfland	-	Pots	0 - 1	Greven	-	v. Hillen	0 - 1
Albers	-	ter Mors	1 - 0	Mannoury	-	J.H. Kruit	0 - 1
Uchtman	-	Meulenkamp	1 - 0	Tulp	-	Tees	1 - 0

Het "veteranen-team" blijft het aardig doen!

ASSEN II - HELPMAN II3 - 4 (vrl.)

Van onze correspondent uit "Hassen" alleen uitslagen vernomen:

Wapstra	-	Scheltinga	afg. (0 - 1)	Breukelman	-	v.d. Laan	0 - 1
Bijlsma	-	Iwema	0 - 1	Knap	-	Albers	1 - 0
Mol	-	Dijkstra	1 - 0	de Diego	-	Greven	0 - 1
Asselman	-	Boskma	0 - 1	v. Minnen	-	Hofkamp	1 - 0

HELPMAN II - SISSA IV3 - 1 (vrl.)

Iwema	-	F. Brandsma	afg. (1 - 0)	Boelens	-	Vries	1 - 0
Scheltinga	-	v. Selm	afg. (0 - 1)	v.d. Laan	-	Prijs	afg. (0 - 1)
Diepeveen	-	Zwijnenberg	1 - 0	Wouters	-	Bouma	afg. (½ - ½)
Casparie	-	Akkerboom	0 - 1	Dijkstra	-	Toussant	1 - 0

Doordat maar liefst 4 van de 8 partijen werden afgebroken, is ook hier de zaak nog lang niet duidelijk. Maar als de prognoses kloppen, dan ligt een overwinning in het verschiet.

Iwema speelde aan het 1^e bord de Breyer-variant van het Spaans, pareerde de thematische witte koningsaanval en kreeg voordeel op de dame-vleugel. Met een dubbel stukoffer hield Brandsma de aanval gaande, maar aangezien uw redacteur in de afgebroken stand zwart niet mat ziet gaan, moet Feiko het volle punt kunnen veroveren. Scheltinga gebruikte de Spaanse ruilvariant, maar dat leverde hem niets op. Het resterende pionneindspel moet normaliter verloren zijn. Diepeveen kan zijn counter-spel beter met zwart spelem; eerst veroverde hij een pion en daarna een vol stuk, na een foutieve combinatie van wit. Casparie bevocht de Konings-Indische opstelling aanvankelijk voortvarend, maar verzuimde de aanval door te zetten (kon Lxe6 ?). Het zwarte loperpaar was vervolgens oppermachtig. Boelens bracht zijn tegenstander in enorme tijdnood, waarin deze een stuk liet staan. Overigens: een toch wat inferieure opening, die Rubinstein-variant van het Frans. v.d. Laan stond eerst een gezonde pion voor, maar in de afgebroken stand is het toch zwart die op winst staat. Wouters kwam ruim te laat en Albin's tegenambiet is misschien dan nog niet zo'n gekke keus. Het resterende pionneindspel staat beter voor wit (oppositie!), maar toch nog steeds remise, dacht ik. Dijkstra won een stuk tegen 2 pionnen en vervolgens de partij.

N.B. Lieuwe Boskma was verhinderd, zodat ook dit maal zijn vurig proza ontbreekt.

SNELSCHAAK 2^e TEAM

Om de een of andere merkwaardige reden (ruimtegebrek!) heb ik in clubblad 46 verzuimd de persoonlijke scores van het tweede snelschaakteam te geven. Hierbij voorzien wij in deze omissie:

Kamps 7½ - 14, Iwema 7½ - 14, Dijkstra 3 - 8, Prummel 2 - 6, Mulder 5 - 14 en Scheltinga 10½ - 14.

SIMULTAAN

Na de jaarvergadering gaf clubkampioen Henk Bruin een simultaanséance over 20 borden. Hij kwam hierin tot de prachtige score van 70%. Alleen van Zuylen, Poelstra, Bakker, van Dijk en C. Faber moest hij het volle punt toestaan.

Casparie en Albers sleepten remises uit het jeugdige vuur, maar Scheltinga, Mollema, van Grijfland, Mannoury, Iwema, Boelens, Helling, de Boer, Hamilton, Bloemsma, Prummel, Boskma en Thijssse gingen roemloos ten onder.

Henk, we hopen dat je het op onze vereniging gezellig blijft vinden, want de tijd is aangebroken dat we van jou kunnen leren!

W E D S T R I J D P R O G R A M M A S . C . H E L P M A N 1983 - 1984

	Helpman I (klasse 1A)	Helpman II (klasse 2A)	Helpman III (klasse 2C)	Beker
ma 3 okt	HI - Leek		HIII - Unitas VI	
vr 14 okt		Assen II - HII		
ma 31 okt			HIII - JHKruit II	
di 1 nov	Lewenborg - HI			
ma 7 nov		HII - SISSA IV		
ma 21 nov	HI - SISSA III			
ma 28 nov		Eelde Pat.- HII		DSC - H
di 29 nov			Veendam II - HIII	
ma 12 dec	DSC - HI		HIII - Spr. Paard	
ma 19 dec		HII - Smilde		
ma 16 jan	HI - Assen			
vr 27 jan		Vizier - HII		
di 31 jan			Delfzijl - HIII	
ma 20 feb			HIII - Veendam IV	
do 23 feb	Roden - HI			
ma 27 feb		HII - Haren IV		
di 20 mrt			Gieten - HIII	
ma 26 mrt	HI - Staunton II			
ma 2 apr		Ypey Exp. - HII		

Vaste spelers : houdt de speeldata van uw team vrij! Bij verhindering is vooruitspelen een mogelijkheid!

PARTIJ

In de handen van Carel Faber is de Nimzowitsj - variant van het Frans een machtig wapen. Ware doodsverachting bezielt de witspeler die zich hier op in laat. Piet Mulder bezit de vereiste combinatie van heldhaftigheid en onnozelheid. Lang heeft hij het zwarte geweld niet overleefd. Overigens: de volgende partij is wellicht van theoretisch belang, reden waarom zij indertijd niet in de Helper Linie is gepubliceerd. Het commentaar is van Carel, met wat redactionele toevoegingen.

P. Mulder - C. Faber (24-10-1983, int. comp. Helpman, 6^e ronde)

1. e4 e6
2. d4 d5
3. Pc3 Lb4
4. e5 c5
5. a3 Lxc3 +
6. bxc3 Pe7
7. Dg4!? Dc7
8. Dxg7

(Waarom is de vondst

8.Ld2! cxd4 9.cxd4

Pc6 10.c3! Pg6 uit

G. Kamps - C. Faber,
1981, nog steeds geen
theorie?, red.)

8. Tg8
9. Dxh7 cxd4
10. Kd1!?

(komische situatie:

Keres schrijft deze zet
toe aan Euwe, en Euwe op
zijn beurt aan Tal)

10. ... Pbc6!

11. Pf3 dxc3

Nu zijn er behalve de tekst-
zet ook de mogelijkheden
12.Lf4! en 12.Lg5, welke
laatste zet in Burgsma -
Thijssse, 1981, een gelijke
stand opleverde.

12. Pg5 Pxe5

13. f4 f6!

Deze en de volgende twee zetten
van zwart komen niet voor in Keres'
theorieboek; ze vormen een aan-
beveling van Uhlmann.

14. Lb5+ Ld7!

15. Pxe6 Db6

16. Pg7+?!

Het eigenlijke nieuwtje, maar
het wordt krachtig weerlegd.

16. Txg7!!

Misschien voor de hand liggend, maar met een bijzonder giftige pointe.
Net als de witspeler dacht uw redacteur dat zwart op remise door
eeuwig schaak speelde.

zie diagram

17. Lxd7+

Wit kan ook spelen: 17.Dxg7 Lxb5 18.fxe5 Dd4+ 19.Ke1 De4+ 20.Kf2 De2+ 21.Kg3 Pf5+ 22.Kh3 Dh3 Dh5 MAT of: 17.Dxg7 Lxb5 18.Dh8+ Kf7!!

en nu:

A 19.Dh7+ Ke6 20.Dh3+ Pf5 21.fxe5 Dd4+ en wint weer minstens een stuk terug

of:

B 19.Dh5+ P5g6 20.f5 Dd4+ en later Dxf5 en zwart staat uitstekend

17. Kxd7

18. Dxg7 Dd4+

19. Ke1 De4+

20. Kd1 Tg8

21. Dxf6 Txg2

22. Dxe5 Dxc2+

0 - 1

want 23.Ke1 Df2 24.Kd1 c2! MAT. Pion c2 zie je in de vooruitberekening makkelijk over het hoofd.

Wat een heerlijke partij!

VAN DE PENNINGMEESTER.

SENIOREN.

Diegenen, die de eerste helft van de kontributie (f. 56,--) nog niet voldaan hebben, worden dringend verzocht dit vóór 1 december a.s. te doen.

Mocht dit problemen geven dan graag bericht aan Henk van Dijk of ondergetekende.

Ouders van junioren en aspiranten.

Wilt U zo vriendelijk zijn de kontributie voor uw kind(eren) vóór 1 januari 1984 over te maken.

Voor aspiranten is het f. 22,-- en voor junioren f. 36,-- (beide bedragen zijn de helft van de jaarkontributie).

Iedereen bij voorbaat dank.

Gerard Kamps

P-3727481

te Harkstede

tel.: 05981 - 366

W E D S T R I J D S C H E M A

Als je een aantal spelers een halve competitie tegen elkaar wilt laten spelen is het niet eenvoudig hiervoor zelf een schema op te stellen. Knappe koppen hebben daarom jaren geleden tabellen gemaakt en deze worden in de schaaksport gehanteerd.

Ook in de pers wordt deze volgorde aangehouden. Als u leest dat de uitslagen in de zesde ronde van bv het Interpolistoernooi luiden:

Timman - Karpov 0 -1, enz

dan weet u dat (zie schema met 12 deelnemers) Timman lotingsnummer 12 heeft en Karpov 9. U kunt dan nagaan wie er in de volgende ronde tegen elkaar spelen en welke tegenstanders een bepaalde speler al heeft gehad.

Voor mij zijn dit soort systemen altijd een uitdaging om er een computer programma van te maken. Maar daarvoor moet ik de formule kennen of de regelmaat uit de tabellen zien op te sporen.

Om U hierin te trainen vraag ik u om met mij de regelmaat in deze tabellen op te sporen. Hiertoe heb ik een voorbeeld van deze tabellen hieronder voor u weergegeven.

4 deelnemers					6 deelnemers					8 deelnemers				
1e ronde	14	28			1e ronde	16	32	24		1e ronde	1,8	2,7	3,6	4,5
2e	40	12			2e	19	53	12		2e	8,5	6,4	7,3	1,1
3e	24	31			3e	26	31	46		3e	2,8	3,1	4,7	5,6
					4e	65	14	23		4e	8,6	7,5	1,4	7,1
					5e	36	42	51		5e	3,8	4,3	5,1	6,7
										6e	8,7	1,6	2,5	3,4
										7e	4,8	5,3	6,2	7,1
10 deelnemers					12 deelnemers									
1e ronde	1,10	2,9	1,8	4,7	5,6	1e ronde	1,12	2,11	3,10	4,9	5,8	6,7		
2e	10,6	7,5	8,4	9,3	1,2	2e	12,7	8,6	9,5	10,4	11,3	1,2		
3e	2,10	3,1	4,2	5,3	6,7	3e	2,12	3,1	4,11	5,10	6,9	7,8		
4e	10,7	8,6	9,5	1,4	2,3	4e	12,8	9,7	10,6	11,5	1,4	2,3		
5e	3,12	4,2	5,1	6,9	7,8	5e	3,12	4,2	5,1	6,10	7,10	8,9		
6e	10,8	9,7	1,6	2,5	3,4	6e	12,9	10,8	11,7	1,6	2,5	3,4		
7e	4,10	5,3	6,2	7,1	8,9	7e	4,12	5,3	6,2	7,1	8,11	9,10		
8e	10,4	1,8	2,7	3,6	4,5	8e	12,10	11,9	1,8	2,7	3,6	4,5		
9e	5,10	6,4	7,3	8,2	9,1	9e	5,12	6,4	7,3	8,11	9,1	10,11		
						10e	12,11	1,10	2,9	3,8	4,7	5,6		
						11e	6,12	7,5	8,4	9,3	10,2	11,1		

Bij 3, 5, 7, 9 en 11 deelnemers vervalt het hoogste cijfer van de betreffende tabel; het blijvende nummer is dan vrij

Opmerking: 1,6 betekent: 1 speelt met wit tegen 6

Figure 1. Tabellen voor spelen van halve competitie

Gemakshalve noemen we:

N - het aantal spelers
 K - de te spelen ronde
 W - het lotingsnummer van wit
 Z - het lotingsnummer van zwart

V O O R S P E L E N H A L V E K O M P E T I T I E

We merken nu het volgende op:

1. N moet even zijn. Is dit niet het geval dan wordt speler NN toegevoegd als nr. N. De tegenstander van NN is in de betreffende ronde vrij.
2. K loopt van 1 tot en met N-1
3. Speler N wordt in iedere ronde het eerst ingedeeld.
4. Er is verschil tussen de even en oneven ronden.
5. In de oneven ronden vindt u de volgende regelmaat:
 - a. De witspeler is bepaald.
 - b. De eerste vindt u met $W=(K+1)/2$
 - c. De volgenden lopen ononderbroken op.
 - d. De eerste zwart speler is N
 - e. De volgende zwarte vindt u met $Z=N+K-W$. Wordt W groter dan N-1 dan moet U er N-1 aftrekken.
6. In de even ronden vindt u de volgende regelmaat:
 - a. De zwartspeler is bepaald.
 - b. De eerste vindt u met $Z=(K+N)/2$
 - c. De volgenden lopen ononderbroken af
 - d. De eerste wit speler is N
 - e. De volgende witte vindt u met $W=N+K-W$. Wordt W groter dan N-1 dan moet U er N-1 aftrekken.

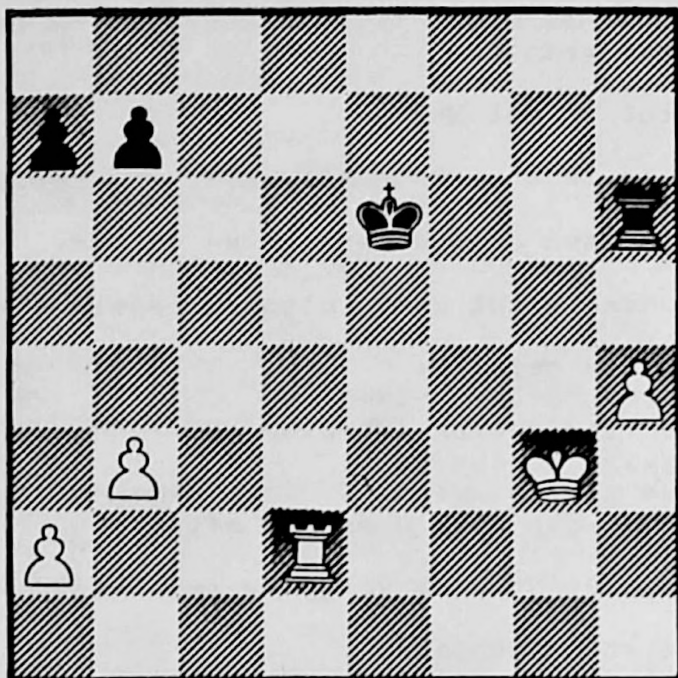
Bent u geïnteresseerd in een dergelijk programma (geschreven in FORTRAN77) dan kunt u dat bij mij krijgen.

karel van der Laan

In het volgende nummer:

- bibliotheek overzicht
- het jaarlijkse knipselfestijn
- anders dan schaken : GO

TOT DAN

EINDSPEL

Het nevenstaande diagram toont de stelling waarin de partij Doesburg (Leek - Thijssse werd afgebroken. Het oordeel van de "deskundigen" (ook uit Leek) was unaniem: gewonnen voor wit. Een half uur voor het uitspelen ontdekte ik de manoeuvre die begint met zwarts 44^e zet; achter het bord vond ik het subtiële 50..Ke7!. Hier volgt de rest van de partij. Eerst moet wit voorkomen dat de zwarte koning naar h5 loopt (om te blokkeren, niet om te slaan!)

41.Tf2 Th8! Voorlopig kan de witte koning niet vóór de pion komen, want dan volgen schaakjes. Wellicht had wit nu met Te2+ of Tc2 moeten voortzetten.

42.Kg4? Tg8+ 43.Kh3 b6 44.h5 Tg5! 45.Kh4 Tg1 46.h6 Th1+ 47.Kg5 Tg1+ 48.Kh5 Th1+ 49.Kg6 Tg1+ 50.Kh7 Ke7! Voorkomt binnendringen van de witte toren 51.Tf3 (a4 is niet beter) Tg2 52.a3 Tg1 53.b4 a6 54.Tc3! Kd7 55.Kh8 Tg2 56.h7 Tg4 57.Th3 Tg6 58.Tb3? Beter lijkt Th4 om zwart in tempodwang te krijgen: 58..Tg3 59.a4 Tg6 60.Tf4.Ke7 lijkt overigens remise.

58..b5 59.Tc3 Tg4 50.Th3 Tg6 61.Tf3 Ke7 62.a4 (een laatste poging) bxa4 63.Ta3 Tg4 64.Txa4 Kf7 65.Txa6 Txb4 66.Ta7+ Kf8. Ook Kf6 houdt remise; hoewel wit het nog geruime tijd probeerde, berustte hij tenslotte in zijn lot: een puntdeling. De zwarte koning sluit de witte op.

Hoe subtiel eindspelen zijn, blijkt als we het klassieke voorbeeld Aljechin - Capablanca (Buenos Aires 1927) erbij halen: wit Kg2, Td4, pionnen a5, f2, g3, h4 zwart Kg7, Ta6, pionnen f7, g6, h6. De analyse is van Averbach*:

"Wit heeft een verwijderde vrijpion, die door de toren van de tegenpartij wordt geblokkeerd. De pion wordt aangevallen en moet dus verdedigd worden. Er volgde:

1. Ta4!

Een heel sterke zet. De toren is bijzonder sterk achter de vrijpion, omdat

* 'Wat iedere schaker van het eindspel moet weten; PS1

hij dan als het ware de pion kan 'opstoten'. Hierdoor moet zwart passief blijven, omdat anders de pion oprukt.

Nu dreigt wit met de koning naar de pion te gaan om de toren te verdrijven. Daarom moet de zwarte koning zijn toren te hulp komen.

1. Kf6
2. Kf3 Ke5
3. Ke3 h5 ?
4. Kd3 Kd5
5. Kc3 Kc5

Zwart is erin geslaagd de koning nog van de pion af te houden.

6. Ta2

Het plan van wit wordt duidelijk: hij wacht eenvoudig totdat zwart geen goede zetten meer heeft en in een dwangpositie komt. Zwart kan de witte pion niet veroveren: dit zou tot een verloren pioneindspel leiden.

Op 6. ... Ta8 volgt 7. a6 waardoor de witte positie nog versterkt wordt.

Capablanca besluit het nu te proberen met een rolverwisseling; de koning gaat de pion blokkeren terwijl de toren wordt vrijgemaakt, om actief te kunnen optreden.

6. Kb5
7. Kd4

Gebruikmakend van het feit dat de zwarte koning in de strijd met de pion wordt vastgehouden, gaat wit met zijn koning naar de andere vleugel.

Deze gedachte zijn we ook reeds tegengekomen bij het bespreken van de eindspelen met lichte stukken.

7. Td6+
8. Ke5 Te6+
9. Kf4 Ka6
10. Kg5

Wit heeft succes! Zijn koning is in de vijandelijke pionnenstelling binnengedrongen. Daarom is de derde zet van zwart nu niet bepaald een succes.

De pionnenstelling is hierdoor onnodig verzwakt, waardoor de taak van wit is vereenvoudigd.

10. Te5+
11. Kh6 Tf5

(en nu zou wit volgens analyse het snelst als volgt winnen:)

12. Kg7 Tf3 13. Kg8! Tf6 14. Kf8 Tf3 15. Kg7 Tf5 16. f4 en zwart heeft
geen goede zetten meer."

Het is echter de vraag of wit kan winnen als zwart de verzwakking
3..h5? vermijdt.

Elias

PERSOONLIJKE SCORES 1982 - 1983

Helpman 1 (promotieklasse)

<u>bord gem.</u>	<u>naam</u>	<u>score</u>	<u>1</u>	<u>rangnr.</u>
1.8	Burgsma	2½ - 8	31	8
1.9	Bruin	3½ - 8	44	3
3.9	C. Faber	3 - 8	37½	5/6
5.0	v. Dijk	5 - 8	62½	1/2
6.0	Iwema	3 - 8	37½	5/6
6.8	R. Bakker	5 - 8	62½	1/2
7.3	Kamps	½ - 6	8	10
7.9	Scheffer	3 - 7	43	4
8.0	Karayalcin	2 - 6	33	7
8.7	Thijssse	1½ - 7	21	9

1.0	Diepeveen	0 - 1		
3.0	Poelsma	1 - 1		
7.0	v.d. Laan	½ - 2		
7.5	Mulder	1 - 2		

Helpman 2 (klasse 2B)

<u>bord gem.</u>	<u>naam</u>	<u>score</u>	<u>1</u>	<u>rangnr.</u>
1.9	Poelsma	4½ - 7	64	3
3.8	Mulder	5 - 8	62½	4
4.3	Boskma	3½ - 8	44	7
4.5	Diepeveen	3 - 6	50	5/6
4.5	Scheltinga	4 - 6	67	2

5.3	Dijkstra	3½ - 7	50	5/6
5.6	ter Horst	2 - 5	40	8
6.3	v. Leeuwen	5½ - 7	79	1

1.5	v.d. Laan	½ - 2
3.0	v. Zuylen	2 - 3
5.0	Albers	0 - 1
7.5	Uchtman	2 - 2
8.0	Schenkel	½ - 1
8.0	Wouters	1 - 1

Helpman 3 (klasse 3A)

<u>bord gem.</u>	<u>naam</u>	<u>score</u>	<u>!</u>	<u>rangnr.</u>
1.8	v. Zuylen	2½ - 4	62½	4/5
2.8	Scheltinga	3 - 4	75	3
3.0	Casparie	2½ - 4	62½	4/5
3.3	Prummel	0 - 3	0	7
4.0	Uchtman	4½ - 5	90	1
5.3	Schenkel	1½ - 3	50	6
5.8	Mannoury	4 - 5	80	2

1.0	Poelsma	1½ - 2
2.0	Becker	0 - 1
2.0	Molenhuis	1 - 1
3.0	v. Grijfland	0 - 1
4.0	Wouters	1 - 1
6.0	Greven	1 - 1

H.v.D.

MEDEDELINGEN/SPEELDATA

- Zowel op 5 als op 26 december wordt er niet geschaakt.
(resp. Sinterklaas en Kerstmis).
- 2 januari 1984 vindt het jaarlijkse snelschaaktoernooi plaats.
Veel prijzen en een gezellige sfeer!
- 4 juni 1984 is de laatste speelavond van dit seizoen. Op 18 en 25 juni zal het clubgebouw open staan voor belangstellende leden die vrijblijvend willen schuiven.

J E U G D S C H A A K

Hallo allemaal,

Helpman-Roden 3-2 of 1-4 ?? dat is de vraag.

Inmiddels heeft het jeugdteam van de sc. Helpman in de categorie tot 20 jaar z'n eerste wedstrijd gespeeld tegen Roden. Deze wedstrijd werd door ons met 3-2 gewonnen. Henk Bruin, Erwin Hofkamp en Peter Zersch wonnen van respectievelijk K. Hilhorst, O. Elzinga en C. Boer terwijl Hans Dijkstra en invaller op het laatste moment Jeroen Hols het onderspit moesten delven tegen I.v/d Giessen en L. de Vries. Echter een telefoontje de avond daarna kwam de competitieleider S. Prins met de mededeling dat we de wedstrijd tegen Roden niet met 3-2 hadden gewonnen maar met 1-4 hadden verloren. De reden hiervoor zou zijn dat wij volgens hem ten onrechte een invaller op bord 3 hebben laten spelen. Volgens de reglementen mocht dit niet aldus S. Prins. Bij nadere bestudering bleek dat het reglement in deze situaties helemaal niet voorziet en daarom heeft de jeugtleider namens het bestuur van de sc. Hlempman een protestbrief richting het bestuur van de NOSBO gestuurd.

Desalniettemin wil ik graag de beslissende partij?? die tussen Henk Bruin en K. Hilhorst u niet voorbij laten gaan/Henk had al eens verloren van K. Hilhorst en de revanche van Henk kwam en hoe!

K. Hilhorst (Roden bord 1)

Henk Bruin (helpman bord 1)

1 e4 c5
2 Pf3 d6
3 d4 cxd4
4 Pd4x Pf6
5 Pc3 a6
6 Lg5 e6
7 f4 b5!

Dit is wel de scherpste variant van het Siciliaans de zgn. Polugajevski variant. Hoodklasser P.v.d. Vliet heeft hier een boek over geschreven van maar liefst 500 pagina 's .De partij krijgt nu een geforceerd karakter.

8 e5 e5x
9 e5x Dc7!

Allen zo krijgt zwart het stuk terug. Op f6x speelt zwart De5+ en daarna Df6x echter wit gaat hier niet op in en speelt het alternatief

10 De2 Pf-d7
11 0-0-0 Pc6
12 g3 Pd4x!

Deze zet van wit bevordert de ontwikkeling van zwart

13 Td4x Lc5!
14 Td1 0-0
15 Lg2 Lb7
16 Lb7x Db7x
17 Pe4x Ta-c8
18 Pd6 Ld6x
19 d6x Tc5!
20 Le3 Tc4
21 Th-f1 Tf-c8

22 Td2 De4!!
dreigt stukwinst door Tc2x!
23 Tf4?
Wanhoop
23 ... Dh1+
24 Tf1 De4
25 Tf4 De5
26 Df3

Wit zoekt tegenspel achter zwart ontnemt dit door

26 ... f6!
27 Tc4x Tc4x
28 Da8+

wit vist nu in troebel water

28 ... Kf7
29 Dd8 De3x
30 Dd7x+ Kg6
31 De8+ Kh6

32 g4 nog een dreiging
32 ... Tg4x

wit heeft nu niets meer op d7 volgt Tg1++ en op c3 Tg1+ en mat.

33 c3 Tg1+
34 Kc2 De4+ (0-1)

Wit geeft op, hij gaat mat
Op Kh3 volgt Da4++ terwijl
Td3 Tg2 de partij beslist.

Een terechte revanche van Henk.

Iwema.